

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 618/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Martina Slosiariková, s. r. o., Topoľová 33, Banská Bystrica, proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 10P/155/2023-22 z 28. júna 2023 a uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoP/32/2023 z 5. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 26. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na starostlivosť o deti a ich výchovu a na pomoc od štátu zaručeného čl. 41 ods. 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje obe napadnuté rozhodnutia zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie, priznať jej finančné zadost'učinenie 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia. Žiada aj odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“).

II.

Skutkové východiská

2. V rámci prebiehajúceho konania o úprave styku starej matky s maloletou [REDACTED] ([REDACTED]) vedeného na Okresnom súde Zvolen (ďalej len „okresný súd“) doručila stará matka 13. júna 2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala úpravy styku s maloletou vnučkou. Okresný súd napadnutým uznesením z 28. júna 2023 upravil styk maloletej

s navrhovateľkou tak, že je oprávnená stretávať sa s maloletou každú stredu v kalendárnom týždni od 16.00 h do 18.00 h a každú nedeľu v kalendárnom týždni od 11.00 h do 16.00 h (výrok I), sťažovateľka (matka) je povinná maloletú v určenom čase riadne pripravenú odovzdať starej matke pred bydliskom sťažovateľky, v ktorom s maloletou býva, a stará matka je povinná v určenom čase maloletú na tom istom mieste matke odovzdať (výrok II), v prevyšujúcej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok III) a trvanie neodkladného opatrenia určil do právoplatného skončenia konania vo veci samej (výrok IV). Okresný súd vychádzal z osvedčených skutočností, že maloletá je v súčasnosti vo faktickej starostlivosti sťažovateľky (matky) a že na návrh otca okresný súd rozsudkom z 19. júna 2023 manželstvo rodičov rozviedol, maloletú zveril do osobnej starostlivosti sťažovateľky, určil otcovi vyživovaciu povinnosť, upravil stretávanie otca s maloletou prostredníctvom elektronickej komunikácie a uložil sťažovateľke písomne informovať otca maloletej o zdravotnom stave, jej záujmoch a o všetkých ďalších podstatných skutočnostiach. Stará matka nemá upravený styk s vnučkou. Podľa okresného súdu je v záujme maloletej, aby bol zachovaný kontakt nielen s obidvomi rodičmi, ale aj s blízkymi osobami. Podľa § 25 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami, ak je to záujme maloletého dieťaťa a zároveň to vyžadujú pomery v rodine. Pomery v rodine maloletej – nedávne rozvodové konanie rodičov a úprava práv a povinností rodičov k ich maloletej súdnym rozhodnutím – odôvodňujú potrebu dočasnej naliehavej potreby upraviť styk starej matky s maloletou. Okresný súd prihliadol na skutočnosť, že starí rodičia z matkinej strany majú neobmedzený styk s vnučkou, pretože matka s maloletou býva aktuálne v ich spoločnej domácnosti. Otec maloletej nemá z dôvodu dlhodobého pracovného pobytu v USA možnosť sa stýkať s maloletou osobne, a teda sa nemôže maloletá stýkať s rodinou zo strany otca. Úpravou styku tak bude aspoň čiastočne kompenzovaný styk medzi maloletou a rodinou otca, ktorý sťažovateľka podľa tvrdenia navrhovateľky bezdôvodne odopiera. Rozsah styku určil okresný súd s prihliadnutím na vek maloletej (11 mesiacov) a na skutočnosť, že stará matka sa o maloletú do polovice apríla 2023 starala, zabezpečovala jej osobnú starostlivosť, a to po dobu cca piatich hodín každú sobotu a každú nedeľu na žiadosť sťažovateľky (matky).

3. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. Namietala, že návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je prejavom snahy o zachovanie a rozvíjanie jej vzťahu k dieťaťu, ale ide o osobnú pomstu sťažovateľke z dôvodu rozpadu manželského vzťahu rodičov. Okresný súd nesprávne vyhodnotil podmienku bezprostrednosti hroziacej ujmy, keďže sťažovateľka aj po apríli 2023 umožňovala aj umožňuje styk maloletej so starou matkou. Stretnutia sa vždy uskutočnili po vzájomnej dohode. Po doručení neodkladného opatrenia sťažovateľka požiadala starú matku o dohodu na realizácii styku s maloletou, pretože neodkladné opatrenie nerešpektuje denný režim dieťaťa, ktoré trpí separačnou úzkosťou. Pred podaním návrhu sťažovateľka so starou matkou komunikovala a na styku sa vedeli konštruktívne dohodnúť. Sťažovateľka uviedla, že dieťa je priemerne 7-krát denne kojené a má pravidelný denný režim, do ktorého nariadené neodkladné opatrenie zasahuje. Stará matka je zamestnaná na plný pracovný úväzok a žije v rodinnom dome so svojím partnerom a dcérou, pričom v tomto dome nemá dieťa svoju vlastnú izbu a dieťa ani domácnosť starej matky nepozná. Stará matka sa pritom o dieťa sama nikdy nestarala a stretnutia v minulosti boli realizované vždy v prítomnosti matky alebo rodičov matky. Okrem toho z dôvodu gynekologických problémov bolo sťažovateľke nariadené dodržiavať

prísny hygienický režim a stará matka nemá vedomosť o tom, ako má hygienickú starostlivosť o dieťa vykonávať. Okresný súd tak nemohol považovať za preukázané, že stará matka je spôsobilá zabezpečiť maloleťmu dieťaťu vhodnú osobnú starostlivosť. Je v záujme maloletej, aby kontakt so starou matkou nadväzovala v prítomnosti známej osoby, ktorou je sťažovateľka. Vo vzťahu k určeniu styku starej matky s dieťaťom v rozsahu každej nedele sťažovateľka dôvodila, že je v rozpore so záujmami maloleťého dieťaťa, ak s ním jeden z rodičov nemôže stráviť nerušene žiaden víkend v roku. Okresný súd toto pravidlo bez bližšieho odôvodnenia nerešpektoval. Nariadený rozsah styku s dieťaťom vo veku 11 mesiacov je viac ako neobvyklý. Okresný súd nezohľadnil ani upravené stretávanie otca s maloletou, ktoré sa má podľa súdneho rozhodnutia realizovať každý týždeň v nedeľu o 18.00 h prostredníctvom elektronickej komunikácie, teda tento styk otca má prebiehať v ten istý deň ako styk starej matky. Sťažovateľka žije so svojimi rodičmi v spoločnej domácnosti, pretože ich otec maloletej vystaľhoval zo spoločnej domácnosti prakticky na ulicu. Tento stav je však prechodný a sťažovateľka si plánuje zabezpečiť vlastné bývanie. Podľa sťažovateľky by styk v rozsahu jednej hodiny za jej prítomnosti vo frekvencii každého druhého víkendu rešpektoval záujem maloletej a bolo by zachované právo starej matky i dieťaťa na styk. Na to však nie je potrebné žiadne súdne rozhodnutie, keďže to sťažovateľka starej matke navrhovala a styk sa tak aj realizoval.

4. Krajský súd napadnutým uznesením zmenil uznesenie okresného súdu tak, že stará matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každú stredu v párnom kalendárnom týždni od 16.00 h do 18.00 h a každú sobotu v nepárnom kalendárnom týždni od 16.00 h do 18.00 h, pričom do 30. novembra 2023 bude styk starej matky s maloletou prebiehať za prítomnosti matky maloletej a od 1. decembra 2023 bez prítomnosti matky maloletej. Vo zvyšnej časti návrh starej matky zamietol. Vo výrokoch II a IV uznesenie okresného súdu potvrdil. K odvolacím námietkam sťažovateľky krajský súd dôvodil, že, počnúc májom 2023, sa rozsah stretnutí starej matky s maloletou zmenil. Z komunikácie zo strany sťažovateľky je zrejmá snaha obmedziť stretávanie starej matky s maloletou na stretnutia v priemere raz za dva týždne s tým, že stretnutia budú na 2 hodiny niekde na prechádzke a výlučne za prítomnosti sťažovateľky. Na návrh starej matky bol nariadený výkon odvolaním napadnutého uznesenia okresného súdu. Podľa odôvodnenia uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia z tvrdení starej matky vyplýva, že sťažovateľka nedodržiava časy, kedy má maloleťu odovzdávať do starostlivosti starej matky, a odmieta maloleťu odovzdať starej matke v danom čase. Preto je vzhľadom na rozdielny postoj matky a starej matky k času a rozsahu, kedy sa má styk uskutočňovať, potrebné, aby do rozhodnutia o meritórnom návrhu starej matky bol tento styk upravený neodkladným opatrením. Dlhodobú neprítomnosť otca je nutné zohľadniť pri určovaní styku maloletej so starou matkou tak, aby bolo zabezpečené, že maloleťá bude mať v dostatočnom rozsahu zabezpečený kontakt aj s otcom a jeho matkou. Okresný súd správne zohľadnil okolnosť, že rodičia matky sú v dennom kontakte s maloletou. Irelevantnou je odvolacia námietka sťažovateľky, podľa ktorej býva u rodičov výlučne z dôvodu, že ju otec dieťaťa vystaľhoval zo svojho bytu. Táto námietka sa týka vzťahu medzi otcom a sťažovateľkou a nemôže nič zmeniť na potrebe zabezpečiť rovnomerný rozvoj vzťahu maloleťého dieťaťa aj k otcovi a rodine otca. Pokiaľ ide o rozsah styku, krajský súd konštatoval, že okresným súdom upravený styk s maloletou zasahuje do jej denného rozvrhu, a akceptoval aj námietky sťažovateľky o separačnej úzkosti či o potrebnej hygienickej starostlivosti o maloleťu. Na druhej strane však pravidelný denný režim, sťažovateľkou uvedený v odvolaní, bol vymedzený tak,

že by v podstate vylučoval akékoľvek stretnutie starej matky s maloletou. Preto krajský súd obmedzil rozsah styku a v záujme minimalizácie prípadného stresujúceho vplyvu na maloletú z dôvodu absencie sťažovateľky pri styku so starou matkou upravil styk tak, že vo vymedzenom adaptačnom časovom období do 30. novembra 2023 bude styk prebiehať výlučne za prítomnosti sťažovateľky a následne už jej prítomnosť nebude súdnym rozhodnutím vynucovaná. Vzal tak do úvahy klinickým psychológom konštatované znaky výraznej separačnej úzkosti dieťaťa. Zároveň zohľadnil vek dieťaťa, ako aj skutočnosť, že okresný súd určil styk na nedeľu, teda v rovnaký deň, ako bol určený styk maloletej elektronickou formou s jej otcom.

III.

Argumentácia sťažovateľky

5. Podľa sťažovateľky krajský súd nebral zreteľ na všetky ňou vznesené podstatné námietky a prihliadol zväčša len na vyjadrenia starej matky, čím bolo porušené základné právo na rovnosť v konaní. Uvedené právo bolo porušené aj postupom krajského súdu, ktorý pred vydaním napadnutého uznesenia nedoručil sťažovateľke vyjadrenie starej matky k odvolaniu sťažovateľky.

6. Z napadnutého rozhodnutia krajského súdu vôbec nevyplýva, ako sa vysporiadal krajský súd s námietkami sťažovateľky o nepreukázaní spôsobilosti starej matky na starostlivosť o maloletú vo veku 1 roka, ako ani o nepreskúmaní, či má stará matka vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú počas styku. Pritom starostlivosť starej matky pred vydaním neodkladného opatrenia spočívala iba v kočikovaní, kedy starostlivosť stará matka neposkytovala nikdy samostatne, nikdy starostlivosť nerealizovala vo svojej domácnosti. Maloletá v prevažnej miere čas strávený so starou matkou prespala a stará matka nemusela vyvinúť takmer žiadne úsilie na starostlivosť o ňu. V súčasnej dobe je už dieťa staršie, má úplne iné potreby, na čo nie je stará matka pripravená.

7. Nemožno prisvedčiť krajskému súdu, že bral zreteľ na namietanú nemožnosť styku či už starej matke alebo otcovi maloletej, keď určil styk starej matky na každú sobotu v nepárnom kalendárnom týždni od 16.00 h do 18.00 h, hoc mal vedomosť, že takto určený styk priamo koliduje s právom otca na styk prostredníctvom elektronických komunikácií, ktorý sa má v zmysle právoplatného rozsudku okresného súdu z 19. júna 2023 realizovať v sobotu a v nedeľu v každom kalendárnom týždni v čase o 18.00 h.

8. Krajský súd nevysvetlil, ako sa vysporiadal s obsahom správy zo psychologického vyšetrenia maloletej a sťažovateľke napadnutým rozhodnutím uložil zabezpečiť pominutie separačnej úzkosti u maloletej v priebehu 2 mesiacov. Nešpecifikoval, v akom smere je takéto rozhodnutie v záujme maloletej. Nebral do úvahy tvrdenia sťažovateľky o odlišnosti znášania odlúčenia maloletej od matky, keď bolo vo veku 6 – 8 mesiacov (styk so starou matkou do apríla 2023), a znášania separácie od matky, keď má dieťa 15 mesiacov. Krajský súd v rozhodnutí povýšil práva starej matky na roveň práv rodičov, keď matku vyčlenil z prítomnosti pri styku starej matky s maloletou vo veku 12 mesiacov, trpiacou úzkostnými stavmi, a teda zo starostlivosti o dieťa, ktoré si ju vzhľadom na svoj útlý vek a súčasný zdravotný stav vyžaduje.

9. Krajský súd prekročil rozsah § 25 ods. 5 zákona o rodine, keďže nebolo osvedčené, že by si situácia v rodine vyžadovala nutnosť úpravy styku dieťaťa so starou matkou. Z listinných

dôkazov nevyplývalo, že by sťažovateľka aktívne bránila v styku starej matke. Opakovane jej ponúkala rôzne alternatívy styku tak, aby termíny styku vyhovovali v prvom rade maloletej.

10. Podľa sťažovateľky nenariadením pojednávania pred rozhodnutím o neodkladnom opatrení došlo k porušeniu čl. 41 ods. 5 ústavy.

11. Pokiaľ ide o požiadavku bezodkladnosti potreby úpravy pomerov, sťažovateľka uvádza, že ak ona sama ponúkala realizáciu styku starej matke a táto ho odmietla, resp. nevyužila iba preto, lebo nevyhovoval jej predstavám, nie je možné konštatovať, že by bola splnená požiadavka na dočasnú úpravu styku so starou matkou.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K namietanému uzneseniu okresného súdu:

12. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľka mohla podať odvolanie, čo aj využila a o jej odvolaní rozhodol krajský súd. Existencia opravného prostriedku spojená s právomocou iného súdu poskytnúť v rámci konania o opravnom prostriedku ochranu základným označeným právam sťažovateľky nepripúšťa právomoc ústavného súdu rozhodovať o uznesení okresného súdu, keďže odvolanie predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľky. Preto bola ústavná sťažnosť v tomto rozsahu pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

IV.2. K napadnutému uzneseniu krajského súdu:

13. K preskúmvaniu uznesení o nariadení neodkladného opatrenia ústavný súd pristupuje zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú či zrušujú neodkladné opatrenia, a to nielen preto, lebo nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, lebo ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania (spravidla) nezasahuje konečným spôsobom. Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o vydaní neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie, resp. zrušenie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (II. ÚS 435/2021, I. ÚS 19/2020). Aj v konaní o návrhu na vydanie či zrušenie neodkladného opatrenia však musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na vydanie či zrušenie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.

14. Ústavne relevantnou je sťažovateľkina námietka spochybňujúca postup krajského súdu, ktorý pred vydaním napadnutého uznesenia nedoručil sťažovateľke vyjadrenie starej matky k odvolaniu sťažovateľky. V konaní vo veci samej predstavuje takýto postup konajúceho súdu vo väčšine

prípadoch porušenie princípu kontradiktórnosti a rovnosti zbraní, pretože je len na účastníkovi konania, aby sám posúdil, či určité stanovisko k vyjadreniu protistrany vyžaduje komentár z jeho strany (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Nideröst-Huber proti Švajčiarsku z 18. 2. 1997, sťažnosť č. 18990/91, body 27 a 29). V prípade sťažovateľky však krajský súd nerozhodoval meritórne, ale o návrhu na nariadenie dočasne pôsobiaceho neodkladného opatrenia. Charakteristickou črtou tohto rozhodovacieho procesu je rýchlosť úpravy pomerov sporových strán. Preto pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení ustupuje požiadavka zistenia skutkového stavu na podklade úplného dokazovania požiadavke rýchlosti, a tým aj účinnosti poskytovanej súdnej ochrany. Ústup od požiadavky dôkladného zistenia skutkového stavu veci, ktorá je napĺňaná práve širokým, no aj časovo náročnejším rozvinutým procesom dokazovania systémom vyjadrení, replík a duplík (čo je typické pre konanie vo veci samej), je potom kompenzovaný dočasnosťou súdnej ochrany poskytnutej neodkladným opatrením, a teda jej limitáciou právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej.

15. Sťažovateľkina kritika by preto s vysokou mierou pravdepodobnosti viedla k vyhovneniu ústavnej sťažnosti, ak by išlo o postup krajského súdu vo veci samej. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) však pri úprave postupu rozhodovania o neodkladných opatreniach v § 329 ods. 1 druhej vete explicitne vyžaduje, aby odvolací súd umožnil protistrane vyjadriť sa len k odvolaniu, a aj to len vtedy, ak smeruje proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia. O takúto situáciu však v sťažovateľkinej veci nejde. Návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia totiž okresný súd čiastočne vyhovel a čiastočne ho zamietol, pričom odvolanie nepodala stará matka ako navrhovateľka neodkladného opatrenia, ale sťažovateľka ako osoba zaviazaná neodkladným opatrením, a to proti výroku o čiastočnom vyhovení návrhu starej matky. Pritom ústavný súd už judikoval, že vzhľadom na to, že § 329 CSP je osobitnou úpravou vzťahujúcou sa na postup pri rozhodovaní o neodkladných opatreniach, nemožno naň aplikovať všeobecnú úpravu v § 374 CSP; v tomto kontexte platí *lex specialis derogat legi generali* (m. m. I. ÚS 155/2020, I. ÚS 511/2022).

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd považoval z hľadiska procesnej kvality poskytovanej súdnej ochrany za ústavne konformné, ak sťažovateľke bolo umožnené podať proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia dočasnej povahy odvolanie, v rámci ktorého predniesla svoje výhrady proti rozsahu styku starej matky s maloletou, pričom vyjadrenie starej matky ako navrhovateľky jej na repliku už zaslané nebolo. Pripomienky sťažovateľky ako odvolateľky boli pritom vzaté do úvahy, keďže, prihliadajúc na ne (stanovisko klinického psychológa týkajúce sa separačnej úzkosti maloletej), krajský súd korigoval rozsah a podmienky okresným súdom nariadeného styku. Ústavný súd ešte dopĺňa, že prípadná zmena pomerov tvoriacich základ nariadeného neodkladného opatrenia môže viesť k návrhu sťažovateľky na jeho opätovnú úpravu, prípadne aj zrušenie.

17. Vo zvyšnej časti svojej argumentácie sa sťažovateľka ústavnou sťažnosťou v podstate domáha ďalšieho preskúmania správnosti rozhodnutia o návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Účelom konania pred ústavným súdom je však ochrana ústavnosti, a nie poskytnutie ďalšieho opravného prostriedku umožňujúceho prehodnocovať správnosť záverov všeobecných súdov. Zo strany sťažovateľky pritom ide v prevažnej miere o opakovanie námietok, ktoré uviedla v odvolaní a s ktorými sa krajský súd vyrovnal. Rozhodnutiu krajského súdu nemožno vyčítať, že sa nezaoberalo podrobne všetkými tvrdeniami sťažovateľky, keďže zistenie skutkového stavu založené na úplnom dokazovaní bude predmetom konania vo veci samej. Účelom postupu,

ktorý predchádza rozhodnutiu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je definitívne zistenie skutkového stavu, ale zistenie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov (III. ÚS 192/2022).

18. Nemožno krajskému súdu vytknúť, že by prihliadal len na argumenty starej matky ako navrhovateľky a zároveň ignoroval námietky sťažovateľky. Samotná zmena rozsahu a podmienok styku, ku ktorej krajský súd v porovnaní s rozsahom a podmienkami určenými uznesením okresného súdu pristúpil, je dôkazom, že odvolacie námietky sťažovateľky neboli opomenuté, naopak, krajský súd ich vzal do úvahy. Vo vzťahu k tým odvolacím dôvodom predneseným sťažovateľkou, ktoré napokon výrok napadnutého uznesenia neovplyvnili, krajský súd sťažovateľke vysvetlil ich irelevantnosť, prípadne potrebu ich ústupu v napätí s argumentáciou navrhovateľky (starej matky). Sťažovateľke krajský súd vysvetlil kritérium záujmu maloletej ako podstatný determinant jeho rozhodovania a na jeho podklade zdôraznil nutnosť, aby si maloletá vytvárala rodinný vzťah aj k svojmu otcovi a k jemu blízkym osobám. Pritom zohľadnil vek maloletej (1 rok) i osobitosti jej vývoja spočívajúce v separačnej úzkosti, keď určil, že do konca novembra 2023 sa bude styk starej matky s maloletou realizovať za prítomnosti sťažovateľky a až následne prítomnosť matky nebude nutná. Sťažovateľka tu protiargumentuje tým, že 2 mesiace na to, aby maloletú pripravila na samostatný styk so starou matkou, je málo. Nezohľadňuje však rýchlosť psychického a sociálneho vývinu dieťaťa vo veku, v ktorom sa ocitá maloletá. Napokon, sama sťažovateľka dôvodí opačnou logikou uvažovania, keď sa usiluje vyvrátiť argument starej matky, ktorá sa do apríla 2023 o maloletú pravidelne, hoci v malom rozsahu, starala, tvrdením, že v tom čase bola maloletá vo veku 6 – 8 mesiacov, kým aktuálne už má 14 – 15 mesiacov. Aj sťažovateľka teda stavia na rýchlej progresii v tvorbe sociálnych a rodinných väzieb maloletej. Z toto pohľadu sa dva mesiace na prípravu maloletej na neasistovaný styk so starou matkou nejavia ako záver ústavne neudržateľný.

19. K sťažovateľkou namietanej nesprávnosti použitia § 25 ods. 5 zákona o rodine umožňujúceho úpravu styku s blízkymi osobami ústavný súd pripomína, že už okresný súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia uviedol, že nedávne rozvodové konanie rodičov a úprava práv a povinností rodičov k ich maloletej súdnym rozhodnutím odôvodňujú potrebu dočasnej naliehavej potreby upraviť styk starej matky s maloletou. Doplnil aj poukaz na skutočnosť, že otec maloletej je na dlhodobom pracovnom pobyte v USA, preto nemá možnosť sa stykať s maloletou osobne, a teda, prirodzene, sa maloletá nemôže stykať ani s rodinou zo strany otca. Úpravou styku so starou matkou potom bude aspoň čiastočne kompenzovaný styk medzi maloletou a rodinou otca. Nutnosť súdnej ingerencie do realizácie styku krajský súd objasnil skutkovým zistením, podľa ktorého, počnúc májom 2023, sa rozsah stretnutí navrhovateľky s maloletou zmenil, pričom z komunikácie zo strany matky je zrejماً snaha obmedziť stretávanie starej matky s maloletou na stretnutia v priemere raz za dva týždne s tým, že stretnutia budú na 2 hodiny niekde na prechádzke, pričom takéto stretávanie matka umožňovala výlučne za svojej prítomnosti. Ústavný súd je toho názoru, že v popísaných okolnostiach sa záver okresného súdu i krajského súdu o nutnosti použitia § 25 ods. 5 zákona o rodine nevymyká zo základnými právami ohraničeného priestoru, v ktorom sa všeobecný súd pri interpretácii a uplatnení podústavného práva môže pohybovať.

20. Napokon k poslednej sťažnostnej námietke o kolízii času určeného na styk starej matky s maloletou na jednej strane (každá sobota v nepárnom kalendárnom týždni od 16.00 h do 18.00 h) a času určeného na styk maloletej so vzdialeným otcom na strane druhej (sobota v každom

kalendárnom týždni od 18.00 h) ústavný súd dodáva, že ide skôr o otázku praktickej realizovateľnosti než reálneho ataku voči označeným právam sťažovateľky. K prekryvaniu časov určených na oba styky totiž nedochádza, a pokiaľ ide o bezprostrednú nadväznosť jedného na druhý, sťažovateľka neberie do úvahy, že styk s otcom sa má uskutočňovať elektronickou formou, preto po skončení styku so starou matkou nemusí byť nevyhnutnosťou maloletú premiestňovať na iné miesto na účel realizácie styku s otcom.

21. Keďže žiadnu zo sťažnostných námietok ústavný súd nevyhodnotil ako vyžadujúcu prijať ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie, v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým uznesením krajského súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutých uznesení, vrátenie vecí na ďalšie konanie, finančné zadosťučinenie, náhrada trov právneho zastúpenia), ako aj o návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu